

RAJONO VALDYBOJE

Teatro rūmuose
alaus baro nebus

Rajono valdyba spalio 20 dienos posėdyje svarstė, ar sumažinti savivaldybės teatro nuomojamų patalpų vyrų ir moterų kirpyklai nuomos kainą, kuri iki šiol buvo 17,25 Lt už 1 kv. metrą. Kirpyklos savininkės prašė ją sumažinti iki 9,44 Lt (su PVM). Pagrindinė priežastis - į kirpyklą ateina daug mažiau klientų, todėl per mėnesį gaunama vos apie 2000 Lt pajamų. Kirpykloje dirba trys specialistės, kurios, sumokėjusios visus mokesčius, nebegauna net minimalaus atlyginimo. Pasiteiravus, kiek kainuoja apkirpti vyrą, moterys sakė, kad nuo 3 iki 5 litų. Jos galėtų prašyti dvigubai daugiau, tačiau klientai tiek mokėti nepajęgūs.

Teatro rūmų direktorius J.Korenka sakė, jog jis patalpas galėtų išnuomoti turtingesniems verslininkams, kurie čia atidarytų parduotuvę ar alaus barą ir už 1 kv. metrą mokėtų daug daugiau, gal net dvigubai ar trigubai. Tačiau direktorius už tai, kad išliktu kirpykla, kuri žmonėms teikia svarbesnę paslaugą, nei teiktų, sakykim, alaus baras.

Valdybos narys A.Mikulėnas klausė: "Jei paskelbtume konkursą, ar nepaaiškėtų reali nuomos kaina?" J.Korenka į tai atsakė, kad yra sudaryta nuomos sutartis, kurią nutraukti ir skelbti konkursą neturės pagrindo. Kirpykla veikia penkti metai, klientai jos darbu niekada nesiskundė. Direktorius prisipažino, kad ir jis einas apskirpti, ir moterų darbu patenkintas. Tą patį patvirtino ir kai kurie savivaldybės vyrai.

Po diskusijų kirpėjų prašymas patenkintas.

Kuo garsus Kazliškis?

Vadovaudamas Alkoholio kontrolierės įstatymu, atitinkamu Vyriausybės nutarimu bei komisijos, svarstančios licencijų išdavimo klausimus, reko-

RAJONO VALDYBOJE

mendacija, valdyba leido verstis mažmenine prekyba visų rūsių alkoholiniais gėrimais vieneriems metams Rokiškio vartotojų kooperatyvo įsigtai ir atnaujintai parduotuvei Kazliškyje. Meras V.Masiulis replikavo, kad Kazliškio kraštas garsus pilstukininkais, tad svaigalų mėgėjams geresnės kokybės gėrimai nepakenks.

Meras V. Masiulis abejojo, ar rokiškėnai užkariaus Panėvėžio rinką.

Suprantama, Kazliškyje dauguma žmonių - padorūs ir ne girtuokliai, tačiau šaukštasis deguto visada sugadina net ir didžiausią statinę medaus...

Rūkaliams artėja
juodos dienos

Valdyba priėmė protokolišką sprendimą ir pasiūlė rajono tarybai nuo 1999 m. sausio 1 d. patvirtinti tokius žymimo mokesčio tarifus už licencijas verstis tabako gaminių mažmenine prekyba vieneriems metams Rokiškio mieste: prekybos įmonėse - 700, kioskuose - 550, viešojo maitinimo įstaigose - 200 Lt. Pandėlio,

Obelių, Juodupės prekybos įmonės turės mokėti 500, kiosku savininkai - 250, viešojo maitinimo įmonės - 150 Lt. Tiesa, dėl žyminio mokesčio tarifų dydžių tokiems miesteliams Vyriausybė parengusi dar tik projektą, tačiau savivaldybės Ekonomikos tarnybos vadovė J.Bražionienė patikino, kad projektas bus patvirtintas.

Kaimo prekybos įmonės nuo sausio 1 d. mokės 200, kiosku savininkai - 100, o viešojo maitinimo įmonės - 50 Lt žyminį mokesčių.

Valdybos nariai net neabejojo, kad tabako kainos kils, o rūkalus pardavinėti prekyvietėse turbūt bus draudžiamas.

Patentai prekybai
apskrityje

Valdyba pasiūlė rajono tarybai papildyti jos 1996 m. gruodžio 30 d. sprendimą "Dėl patentų mokesčių tarifų". Siūlyta, kad bet kuriame apskrities kioske būtų galima prekiauti, jei prekeivis įsigytų patentą už 3000 Lt. Prekyba iš vežimėlių ir kitų laikinų prekybos įrenginių vieneriems metams kainuotų 2500, prekyvietėse - 2000 Lt.

Meras V. Masiulis suabejojo, ar rokiškiečiai, išsipirkę tokius patentus, norėtų ir sugebėtų užkariauti Panėvėžio rinką. Beje, J.Bražionienė patikino, kad kol kas nė vienas verslininkas nepareiškė noro savo veiklą plėsti apskrities miestuose.

Be to, pasirodo, yra kitokių, pigiau kainuojančių patentų, kuriuos įsigiję smulkūs verslininkai, gali prekiauti bet kur, išskyrus didžiuosius šalies miestus. Verslininkai tai žino ir apie tai jiems priminti nėra jokio reikalio.

Vygandas Pranskūnas
Autoriaus nuotrauka

GERIAUSIAS BANKAS

Londono leidžiamo žurnalo "Central European" įsteigtas apdovanojimas "Geriausias bankas Lietuvoje" įteiktas Vilniaus bankui. Vilniaus banko antrinę kompaniją "VB Vilfima" britų žurnalas pripažino geriausia 1998 metų finansų maklerio įmone mūsų šalyje.

VB "Vilfima", 1997 metais veikusi kaip finansų maklerio įmonė, prizą pelnė už tai, kad buvo paskirta "Lietuvos kuro" privatizavimo konsorciumo patarėja, taip pat už dalyvavimą Lietuvos žemės ūkio banko privatizavimo procese bei už dviejų įmonių – "Hermio" banko ir AB "Rokiškio sūris" – tarptautinių depozitoriumo sertifikatų išleidimą.

Vitas Žitkus

PRISIMINISIME IŽYMUJĮ KRAŠTIETĮ

Šiandien Rokiškio viešojoje bibliotekoje pristatoma knyga "Homo sum". Tai daugelio autorių pasakojimai ir prisiminimai apie mūsų kraštetį, lietuvių kultūros puoselėtoją, kalbininką, kraštotorininką, žygeivį Kazimierą Eigminą.

Knygos pristatyme dalyvaus akademikas Zigmantas Zinkevičius, dr. Antanas Balaišaitis, dr. Aloyzas Vidugiris, K. Eigmino sesuo Genovaitė Ranonienė.

Renginio pradžia 13 val.

Stasys Vaitkus

SVEČIAI IŠ PAČERIAUKŠČIU

Spalį panemuniečius aplankė Biržų rajono Pačeriaukščių kaimo kultūros namų saviveiklininkai. Letingą dieną mums pragiedrino nuostabus koncertas, trukės daugiau kaip pusantros valandos. Biržų muzikos mokyklos mokytojo Vytauto Kavaliausko vadovaujamas mišrus ansamblis atliko lietuvių liaudies, paties mokytojo sukurtas dainas. Be nuostabių dainų, panemuniečius pralinksmišnių šmaikščios intermedijos, o kaimo kapela pademonstravo gana aukštą atlikimo lygi ir labai gausų repertuarą.

Pačeriaukščių kultūros namų saviveiklininkai draugystės vardan su Panemunio kultūros namų administratoriu mi Vytautu Četkauskui pasikeitė suvenyrus ir pasižadėjo, kad draugiški vizitai vyks ir ateityje.

Valentina Barauskienė
Panemunis

IR KAZLIŠKIS TURI SAVO TURGŪ

Kazliškio seniūnijos gyventojams, norintiems išleisti savo pinigelius, neberekia važiuoti į Pandėlio arba Rokiškio turgū. Centrinėje gyvenvietėje nesenai pradėjo veikti dengta prekyvietė, kurią jau pamėgo prekeiviai iš viso rajono.

Prekiaujama maisto produktais,

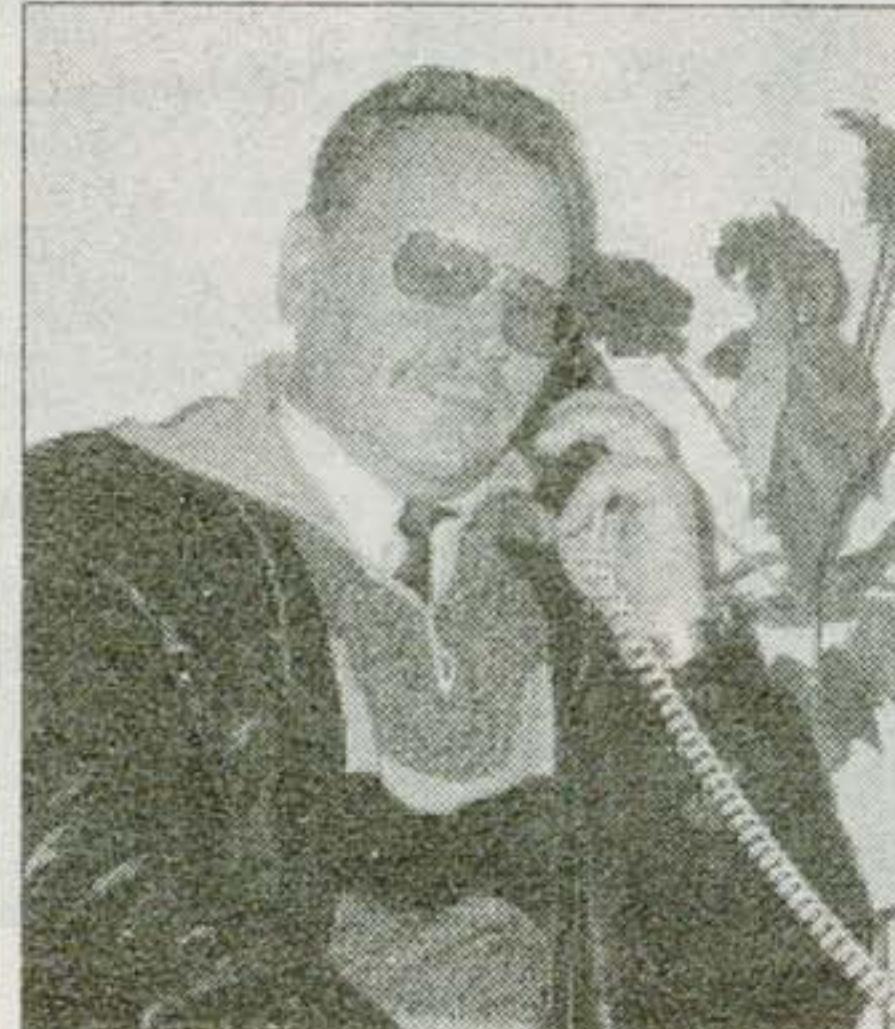
ūkinėmis prekėmis, padėvėtais rūbais ir kt.

Stasys Daugėla

GERAS GARAS NET LIGĄ IŠVARO

Praėjusio šimtmečio pabaigoje lietuvių literatūros klasikas Valančius "Palangos Juzėje" aukštaičius gyre už tai, kad jie yra švarūs, nes kiekviena sodyba turi pirtį.

Po šimto metų pasižvalgius po mūsų rajoną, padėtis atrodo visai kitaip. Panevėžio visuomenės sveikatos centro Rokiškio filialo gydytojas Julius Jasėnas teigė, kad šiuo metu rajone veikia tik 6 visuomeninės pirtys, kuriose yra 115 vietų. Rajono savivaldybė iki 2000 - ujų metų nežada pastatyti nė vienos pirties. Tai

"Rokiškio rajone pirčių yra per mažai", - tokia gydytojo higienisto Julius Jasėno nuomonė.

Neigaliųjų išvyka

Spalio 20 dieną bendrijos "Būkime kartu" nariai buvo išvykę į Kryžių kalną. Kaip sakė šios bendrijos pirmininkės vaduotoja, Rokiškio psichiatrijos ligonių socialinė darbuotoja Violeta Redekienė, jiems autobusą nemokamai skyrė

gi gali tekti prastis kubiliuose, kaip kad nuo senovės darė suvalkiečiai.

Rokiškėnai savo pirtimi nesiskundžia. Ypač gera garinė ir, palyginti su kitais miestais, nedidelės kainos. Tiesa, kartais vyrai, susiruošę į pirtį, pirmiausia užsuka į jos alaus barą, ir pinigų išsipausti nebelieka.

Obelių seniūnijos iniciatyva suremontuota šio miestelio pirtis, taip pat padaryta Kriaunose, siek tiek aptvarkyta Pandėlio pirtis.

Veiklus Kazliškio seniūnas Vytautas Spalgenas sakė, kad jų gyvenvietės žmonės nešvarūs nebus. Pakeista pirties krosnis, perdažytos sienos, netrukus bus sutvarkytos grindys, nupirkta naujų suolių. Kas antrą šeštadienį veikia pirtis ir Panemunėlio gyvenvietėje.

Kai kas iš valdžios skundžiasi, kad pirtys nuostolingos. Vienam žmogui nusiprausti savikaina 8 - 9 Lt, tuo tarpu klientai moka tik iki 4 Lt. Pensininkams, invalidams, vaikams iki 7 metų taikomos nuolaidos.

"Šią problemą rajone reikėtų operatyviau spręsti, nes nemažai suaugusiuju, vaikų serga niežais, užsikrėtę utėlėmis, kitais parazitais, neretos odos grybelinės, kitos ligos, - sakė gydytojas Julius Jasėnas. - Gal iniciatyvą galėtų parodyti verslininkai? Geras garas net ligą išvaro".

Ernestas Čižinauskas
Autoriaus nuotrauka

rajono savivaldybė. Daugiau kaip trisdešimt neigaliųjų pasimeldė Kryžių kalne, grįždami aplankė Šiaulius ir Biržus.

Norintys burtis į bendriją "Būkime kartu" gali paskambinti telefonais 52147 arba 34252.

Ernis Čižas

DVIGUBAS MOKYKLOS JUBILIEJUS

Istoriniuose archyvuose yra išlikęs 1918 metų rugsėjo 16 – osios dienos protokolas, kad Rokiškyje įkuriama 4 klasių "Saulės" gimnazija. Tada joje dirbo apie 10 mokytojų, mokėsi 123 mokiniai. Įkurti gimnaziją "Saulės" draugija norėjo dar 1907 metais, bet tam sutrukė caro valdininkai, o vėliau - prasidėjęs pirmasis pasaulinis karas. Iš pradžių gimnazija pastovių patalpų neturėjo, tačiau 1930 – aisiais, kada Lietuva iškilmingai minėjo Vytauto Didžiojo 500 – ąsias mirties metines, Vyriausybės iniciatyva buvo numatyta šalyje pastatyti keliasdešimt mokyklų. Rokiškio gimnazijos statyba buvo baigta 1932 metais. Tuo metu gimnazijoje mokėsi apie 500 moksleivių, aktyviai veikė skautų, kitos organizacijos, dirbo didele patirtį turintys pedagogai. Juozo Tumo - Vaižganto vardas gimnazijai suteiktas 1933 metų gegužės 12 dieną.

Biustas įžymiam Lietuvos klasikui prie gimnazijos pastatytas 1937 metais. Jo autorius B.Bučas.

Mokykla labai nukentėjo sovietų okupacijos (1940 – 1941) ir pokario metais. Nemažai mokytojų ir moksleivių buvo suimta, ištremta į Sibirą, daug jų žuvo partizaninėse kovoje. Tačiau mokykla visada didžiuojasi savo pedagogais ir auklėtiniais, garsinusiai Rokiškį visoje Lietuvoje.

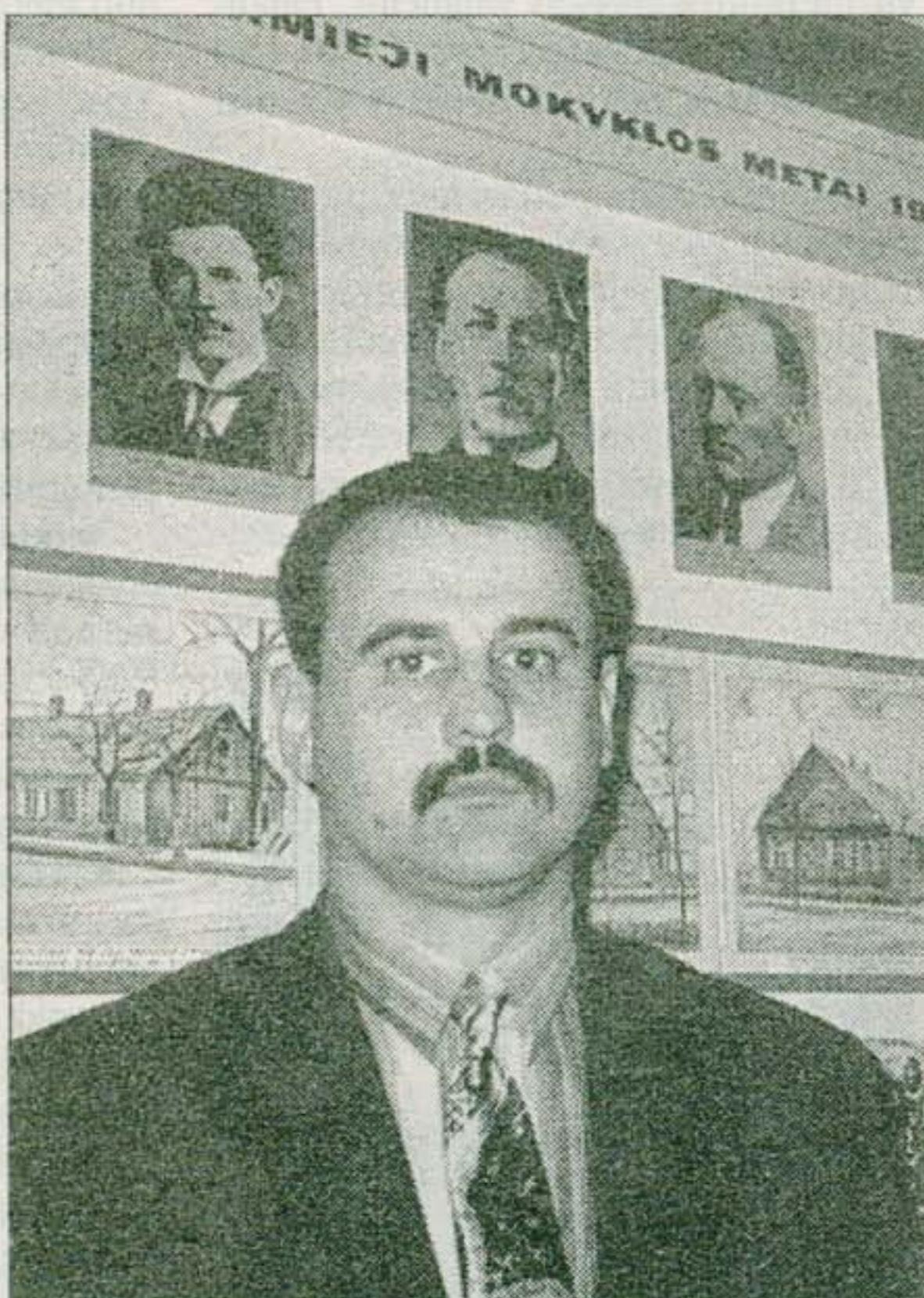
Negalima neprisiminti pedagogų Antano Puzėno, Mečio Kviklio, kuris 1936 metais direktoriavo Rokiškio gimnazijoje, buvo Seimo sekretorius. Šioje gimnazijoje mokytojavo ir Stanislava Landsbergaitė – Gabrielio Žemkalnio - Landsbergio dukra.

Buvę mokiniai su dėkinimu prisimena Praną Bliūdžių, Juozą Janulionį, Alfonsą Keliuotį, Algimantą Rudoką, Michailą Chmelevskį, Povilą Šinkūną, Bronę ir Juozą Butėnus, Aldoną ir Henriką Pugžlius, Eleną ir Vytautą Vajegas, kitzus pedagogus. Nemažai jų ir dabar mokytojauja, kiti jau iškeliauvių Anapili.

Pedagogo Juozo Janulionio žmona Liuda pernai įsteigė specialią premiją, pavadinčią savo vyrą vardu, geriausiam mokyklos mokinui.

Buvę šios mokyklos mokiniai – dabar garsūs mokslininkai, kultūros ir meno žmonės. Tai akademikai, habilituoti daktarai L.Kairiūkštis ir J.Bulavas, vyskupai A.Degsnys ir J.Tunaitis, skulptoriai

N.Petrulis ir R.Antinis, rašytojai E.Nakaitė - Arbačiauskienė (Alė Rūta), A.Baltrūnas, R.Graibus, E.Mezginaitė, architektė N.Bučiūtė, operos solistė I.Ja-

Mokyklos direktorius Egidijus Vilimas.

siūnaitė, teatro ir kino aktorė V.Maineitytė.

Šiemet Juozo Tumo – Vaižganto vidurinė mokykla išleis 75 – ajų abiturientų laidą. Dabar joje mokosi 937 mokiniai.

Mokyklai vadovauja Egidijus Vilimas. Jis jau devynioliktas direktorius.

Juozo Tumo - Vaižganto vidurinė mokykla pagal pedagogų kvalifikaciją ir mokinį paruošimą jau seniai galėjo tapti gimnazija. Tačiau, kaip pasakė direktorius,

rius, sutrukėdė tai, kad nebuvo kur iškelti pradinių klasių. Bet nuo to vidurinės mokyklos prestižas nė kiek nesumažėjo.

- Mokiniams siūlome tokias pat paslaugas ir mokymo lygi, kaip ir gimnazijoje. Įsteigėme sustiprintą matematikos, vokiečių, gimtosios kalbos mokymą. Moksleiviai papildomai gali gilinti matematikos, fizikos, chemijos, biologijos žinias. Mūsų abiturientai neturi problemų stojant į aukštąsias mokyklas, - sakė direktorius.

O šventė mokykloje pasirinkta ne rugsėjo 16 – oji, o spalio 24 – oji, nes prieš dešimt metų jai vėl buvo sugrąžintas Juozo Tumo - Vaižganto vardas.

Rytoj mokykloje vyks mokslinė konferencija, bus pašventinta buvusio šios mokyklos auklėtinio, dailininko A.Bagdono sukurta vėliava, mokykla turės savo himną ir emblemą.

Vakare įvyks nuotaikingas koncertas, vakaronė.

Rimantas Jurgelionis
Autoriaus nuotrauka

Dvylika metų Juozo Tumo - Vaižganto vidurinėje mokykloje pradinių klasių mokytoja dirbusi Vidolė MALCIENĖ jubiliejaus proga paraše eilėraštį, kuri čia ir spausdiname.

SENOJI MOKYKLA

*Didinga ir puiki pavėsy medžių stovė,
Atlaikiusi audras anų dienų.
Esi pirmoji Rokiškio žinių šventovė,
Puošta garbingu Vaižganto vardu.*

*Kiekvieną rudenį linksmai skambės varpelis,
Su gėlėmis skubės vaikų būrys.
Kiekvieną vasarą jaunystės ašara
Primins, jog laikas uždaryt duris.*

*Nulenkim galvas tiems, kurie čia daugel metų
Ištiesė kėlė daug jaunuų širdžių.
Kaip visada tegu prisiminimo gėlės
Rugsėjo pirmą puošia jų kapus.*

*Pagerbkim tuos, kurie senos mokyklosvardą
Šlovingai kelia tarp tautos žvaigždžių.
Mylēkim tuos, kurie doron jaunimą veda.
Tėvynei reikia vis naujujų jėgų.*

IŠ POLICIJOS SUVESTINIŲ

Nuo spalio 19 iki 22 dienos policijos pareigūnai nubaudė 13 neblaivių piliečių, pasirodžiusių viešoje vietoje, 15 – už kelių eismo taisyklių pažeidimus, 7 – už asmeninio turto vagystes.

Spalio 19 d.

Ryte pastebėta, kad išplėšta žaidimų salė Rokiškio Respublikos gatvėje. Pavogti 2 kompiuteriai, 50 kompaktinių diskų. Nuostolis 2000 Lt.

10 val. 30 min. kelio Juodupė – Rokiškis 5 – me kilometre V.V., gyvenantis Raišių kaime, automobiliu "Mazda -626" partrenkė ta pačia kryptimi važiavusią dviratininkę. Ji gydoma ambulatoriškai.

Juodupietė V.J. pranešė, jog iš nerakinto ūkinio pastato kažkur išplasnojo 4 vištos ir gaidys.

Savivaldybių policijos jaunesnysis inspektorius G.Varnas parašė tarnybinį pranešimą ir nurodė, kad apie 12 val. kelyje Obeliai – Skemai sulaikytas vilniečio P.P. automobilis "Opel Ascona", kurį vairavo rokiškietis B.P. Automobilio bagažinėje rasta daugiau kaip 40 litrinių plastmasinių butelių su alkoholio kvapą turinčiu skysčiu.

Spalio 20 d.

Gautas pranešimas iš Stripeikių kaimo, kad išdaužyti negyvenamos sodybos langai.

Rokiškio Aukštaičių gatvėje vagys nuo automobilio "Volkswagen Golf" nuėmė kai kurias detales.

Pasienečiai informavo, jog Pakriaunių kaime sulaikytame automobilije "Audi – 80" rasta keliausdešimt butelių su etiketėmis "American Corn Tradition". Juose buvo bespalvis skystis, turintis alkoholio kvapą.

Vabolių kaimo gyventoja, grįžusi į namus, rado sugadintą pakabinamą lauko durų spyną. Iš namų dingo keturi auksiniai žiedai ir auksinė grandinėlė su pakabuku.

AREŠTINĖJE - BEVEIK 800 PILIEČIŲ

Per 9 šių metų mėnesius Rokiškio policijos komisariato areštinėje buvo uždaryti 786 asmenys. Iš jų 181 buvo sulaikytas, 253 – suimti, 335 – areštuoti administracine tvarka. Vi-

dutiniškai per parą areštinėje laikomi 39 asmenys. Šioje įstaigoje yra 46 vietas. Čia nuolat kelios vietas neuzimamos. Kameros "rezervuotos" moterims arba nepilnamečiams.

DIDŽIOJI DALIS PAŽEIDĘJU - GIRTUOKLIAI

Savivaldybių policijos pareigūnai iki spalio 1 dienos surašė 1351 protokolą, piliečiams paskirta 67385 Lt baudos. Nepilnamečiams surašyta 19 protokolių. Daugiausia kartų pareigūnai baudė girtuoklius - 937. Alkoholinių gėrimų

(pilstuko) laikytojams ir perpardavinėtojams surašytas 61 protokolas, išskeltos 26 baudžiamosios bylos. Už pareigūnų nurodymu nevykdymą nubausti 59 asmenys. I socialinės psichologinės reabilitacijos įstaigą išsiusta 19 rajono gyventojų.

ŽUVO 7 ŽMONĖS

Per 9 mėnesius rajono keliuose įvyko 263 avarijos (pernai - 222), iš jų 71 (60) iškaitinė. Avarijų metu žuvo 7 (12) žmonės, sužeisti 89 (60). Pareigūnai išaiškino 2351 (2228) kelių eismo taisyklių pažeidėjų. Keliuose nukentėjo 27 (11) vaikai, iš jų 2 (0) žuvo. 14 avarijų įvyko dėl vaikų kaltės.

Rugsėjį registruotos 32 avarijos. Iš šešių vairuotojai pasišalino, apie įvykį nepranešę policijos pareigūnams.

JAUNIEJI PATRULIAI

Policijos pareigūnai kartu su Švietimo ministerija paruošė "Jaunojo eismo patrulio" nuostatus. Rajono kelių policija jauniesiems eismo tvarkdariams turi dailius pažymėjimus, keturias uniformas, reguliuotojo lazdas. Nuostatuose rašoma, kad patrulis gali prieš pamokas būdėti prie mokyklos, po to pranešti direktoriui ar "Jaunojo eismo patrulio"

MENKA PAGALBA

Policijos pareigūnai žurnalistams prasitarė, kad iš judėjimo "Stabdyk nusikalstamumą" – menka nauda. Komisariato valdininkai sakė, jog policijos rėmėjų pagalba ypač praversė Rokiškio mieste. Tačiau savo paslaugas tesiūlo pensininkai.

Bene aktyviausiai rėmėjai dirba Kazliškyje. Bet jų veikla apsiriboją tik budėjimu šokiucose. Gal todėl, kad seniūnas Vytautas Spalgėnas nori, jog tarp jaunimo nekiltų jokių inci-

Pasak rajono kelių policijos vyresniojo inspektorius Arvydo Grundos, rudenį eismo sąlygos daug prastesnės ir dėl to, kad tamsiu paros metu pėstieji, dviratininkai, arklinių vežimų važnyčiotojai į keliones leidžiasi be atšvaistų. A.Grunda sakė, jog naktį budintys kelių patruliai tokiems eismo dalyviams atšvaistus gali pasiūlyti. Jų paprašyti turi nesigėdinti ir patys keliautojai.

būrelio vadovui apie tuos, kurie netinkamai elgési gatvėje. Patrulis, aišku, neturi teisės sustabdyti ar bausti taišyklės pažeidusiu vairuotojų, tačiau jie gali užfiksuoti tokio automobilio valstybinius numerius.

Pareigūnai pasiryžę lankytis mokyklose ir jų vadovus įtikinti įkurti "Jaunujų eismo patrulį" būrelius.

Tai, suprantama, teigiamas dalykas, tačiau policininkai pageidauja rėmėjus matyti sprendžiant vaikų auklėjimo problemas, lankantis asocialiose šeimose.

Vaizdžiai apie rėmėjų darbą Pandėlyje pasakė savivaldybių policijos bendravimo su visuomene grupės inspektorė Roma Šakalienė:

- Ką, pavyzdžiui, gali sutramdyti šokiucose budinčios dvi moterėlės?

Vygandas Pranskūnas

NEKOVOKITE VENI SU LIGA

Kartu su "Rokiškio pragiedruliais" kviečiame apsilankytis pas Rokiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro greitosios medicinos pagalbos (toliau GMP) darbuotojus.

Dispečerai užregistruavus iškvietimą, į GMP automobilį sėdame keturiese: vairuotojas, felcerė Vlada Baltušienė, vyr. felcerė Nijolė Raščiuviene ir šių eilučių autorė.

Žinome tik tiek, kad važiuojame į Brizgių kaimą pas 76 metų moterį, kuriai, anot jos dukros, "skauda nugaras, juosmens srityse, retkarčiais dūsta".

"Mama jau seniai ligota, šaltis, Sibiras padarė savo. Periodiškai pasitikriname pas savo daktarę Juodupėje, ji, ačiū Dievui, mus pagydo. Bet, va, kelios dienos kaip mama nebegali atsikelti iš lovios, skundžiasi skausmais, dūsta, nieko nevalgo, todėl ir kviečiausi jus", - tarpduryje pasitinka ligonės dukra, kviečia į vidų.

Ligonei suleidžiami vaistai. Klausiamė, ar nenorinti į ligoninę pastiprinti sveikatos. Ir ligonė, ir dukra turto galvas... Sutaria taip: su "greitaja" moteris nuvažiuos iki Juodupės, pas gydančią gydytoją, pasikonsultuos su ja dėl gydymo, nupirkis vaistų.

Gal felcerės Vlados rankos stebuklinės, o gal vyr. felcerės Nijolės nuoširdūs žodžiai močiutei suteikia jėgų - ši šypsosi, siekia paglostytį medikių rankas, vis kartodama: "Ačiū, mielosios, ačiū, daktarytės, kad mane aplankėte. Dėkui už jūsų gerą širdį". Ir prašo dukros atnešti dėžutę, pilną jos pačios megztų raštuotų pirštinių. Ji mums, visoms trims, liepia išsirinkti labiausiai patinkančias. Sutriname. Kažkuri užsimena apie užmokesčių. Ligonės dukra tyliai paprašo: "Moteris, priimkite šią mamos dovaną. Ji visą gyvenimą mezgė pirštines ir jų nepardavinėjo, o dovanojo, kaip ji sakė, "geriems žmonėms". Paimkit, neužgaukit senosios..."

"Pagysit, močiut. Dar daug pirštinių numegsit. O jei dar ką negera su sveikata pajausit - kvieskit, atvažiuosim", - išeidama šypsosi vyr. felcerė Nijolė.

* * *

- Ar dažnai GMP medikai malonai, kaip šikart, sutinkami? - klausiu vyr. felcerės Nijolės RAŠČIUVIENĖS.

- Dažnai, bet ne visada. Pavyzdžiu, vienam kaimie radau žmogų, kniūbščią gulintį lovoje su kirstine žaizda galvoje,

prišlapintomis, dar didesnio turto pilnomis kelnėmis ir smarkiai girtą. Suteikusi pirmają pagalbą, namiškiams pasakiau, kad vyriškį siusiu į ligoninės priėmimo kambarį chirurgo konsultacijai. Iš aplinkinių - jokios reakcijos. Tada paklausiau, ar ji, tokį "kvapnų", man vežti? Moteris (gal sesuo?) tylomis atnešė ir numetė ant lovos švarias kelnės, atseit, jei tau reikia, jei toks negerai - malonėk perengti pati...

- Jūs esate vyr. felcerė, atsakote už nemazą būrelį medikių. Kokia iš tiesų turėtų būti gera medicinos felcerė? Kas būdinga jūsų vadovaujamoms moterims?

- GMP pagrindinė funkcija - pirmosios, neatidėliotinos medicininės pagalbos suteikimas. Felcerė per trumpą laiką turi įvertinti ligonio būklę, nuspręsti, ar pakaks suleisti vaistus, nuraminti žmogų, ar vis dėlto teks vežti jį gydytojų apžiūrai ir tolimesniams gydymui. Noriu padidžiaugti, kad mūsų moterys (Rokiškyje dirba tik moterys) rimtesnių diagnostinių klaidų nedaro, gydytojai dažniausiai patvirtina jų nustatytą ligą. Be abejo, būtina praktika, ne vien tik teorinės žinios. Todėl labai malonu, kad medikės, sugrįžusios iš iškvietimų, dalinasi įspūdžiais su kitomis kolegėmis.

- Greitosios pagalbos skyriuje Jūs dirbate nuo 1967 metų. Kas labiausiai įstrigo į atmintį?

- Jaučiuosi laiminga ir reikalinga, kai galiu padėti. Iki šiol prisimenu (ir vis dar skauda!) iškvietimą pačioje darbo pradžioje. Naktis, aplink juoda tamsa, ant asfalto be gyvybės žymių guli jauna mo-

teris, netoli ese - nesenai jos vairuotas motociklas, išsibėdės į kelininkų paliktą be jokio žibinto volą. Drauge su vairuotoju neštuvaus keliame moterį į mašiną, nešame, sėdžiu šalia ir balsu raudu. Taip apmaudu, tokia neviltis užvaldė - motikausi, kaip padėti žmogui, kaip suteikti pirmają pagalbą, o jos jau neberekia...

- Aptarnaujate visą rajoną. Ar suspējate pas kiekvieną ligonį?

- GMP aptarnaujama zona - 50 km

Vyr. felcerė Nijolė Raščiuviene jau 30 metų skuba pas lagonius.

spinduliu. Mus bet kuriuo paros metu galite iškvesti į bet kurį rajono kampelį. Pirmoji ir neatidėliotina pagalba, kurią teikia GMP, ligoniams nekainuoja nė cento. Kiekvieną pamainą pas jus pasruošę išskubėti 4 GMP automobiliai, vienas iš jų skirtas "ekstra" atvejams aptarnauti, pavyzdžiu, skuba į avarijų vietas, pas priepuolių ištiktus lagonius. Vyresnio amžiaus, ypač kaimo vietovėse gyventiems, norėčiau pasakyti: jei pajusite ligą, neatidėliokite, kvieskite GMP. Būna atvejų, kai kaimo žmogus, ypač kantrus, suskaudus širdžiai, visą ruošą apeina, ūki aptvarko, tada tik prigula. Bet ir atsigulės dar svarsto: gal skausmas praeis, gal dar pakentės, vakaro palauks, poto - nakties. O kada neiškentės paskambina "greitajai" - dažnai paaiškėja, kad jau kuris laikas žmogelis su infarktu kovoja. Dar kartą kartoju: nelaukite, nekovite vieni su liga, kvieskitės mus į pagalbą.

Janina
Autorės nuotrauka

KAS SUGRIŽTA DEŠIMTERIOPAI?

Pokalbis su Rokiškio miesto vyr. bibliotekininkė Reda KISELYTE

- Jus, Reda, gerai žino ne tik kultūros darbuotojai, bet ir skaitytojai. Jūsų kūrybą ne kartą spausdino "Rokiškio pragiedruliai", "Žaliasis pasaulis" ir kt. Šie metai jums jubiliejiniai... Kas pa-skatino pasirinkti bibliotekininkės spe-cialybę?

- Įtakos turėjo jauki, patraukli Vilko-lių kaimo biblioteka. Ji mano gyvenime buvo pirmoji. Vaikystėje svajojau apie žurnalistiką, lietuvių kalbą ir literatūrą, ma-sinių renginių režisūrą. Toli nuo svajo-nių nenuklydau. Darbas bibliotekoje, mano manymu, yra kūrybinis procesas. Istaigos estetinis vaizdas, informacijos pateikimo operatyvumas, profesionalumas didele dalimi prisideda prie knygų populiariinimo. Rokiškio miesto bibliotekoje, įsikūrusioje "Ažuoliuke", rengia-me literatūros parodų pristatymus, orga-

nizuojame jau tradicija tapusius rengi-nius "Pirmokų šventė", "Poezijos rude-nelis".

- Kokia Jūsų nuomonė apie bibliote-kų fondo apsaugą, skolininkus? Juk ga-lima imti delspinigius už laiku negräžin-tas knygas. Ar ta teise pasinaudojate?

- Nėra lengva užtikrinti gerą fondo ap-saugą, kai jis atviras. Ne su visų miesto mokyklų vadovais randame bendrą kal-bą dėl mokinį atsiskaitymo su bibliote-ka, baigus mokyklą. Delspinigijų neima-me, bet, manau, baudos drausminta skai-tytojus.

- Daugelyje užsienio šalių bibliotekų vyksta darbuotojų attestacija. Pagal tai jie kyla pareigybinių laiptais. Pas mus pe-dagogai attestuojami, jiems suteikiamos kategorijos, nuo to priklauso atlyginimas. Ką jūs galvojate apie bibliotekininkų attestaciją?

- Bibliotekininkėms, manau, attestacija būtina. Tokiu atveju atskiratytume socialis-tinės lygiaivos. Apie attestaci-ją girdžiu diskutuojant jau 10 metų, bet, deja, kalbos ir lie-ka kalbomis. Bibliotekininkė turi būti komunikabili, kūry-binga, mokanti užsienio kal-bas, imli naujovėms, gabi in-formacijos centro vadybininkę, be to, gera režisierė. Juk viena iš bibliotekos darbo funkcių - kultūrinis masinis darbas.

- Iš ko semiatės stiprybės, įkvėpimo kūrybai, kas jus

palaiko sunkią akimirką?

- Stiprybės šaltinis sunkią akimirką - gyvenimo tikslas. Tai pati didžiausia va-romoji jėga. Stiprybės semiuosi ir iš dva-siškai tvirtų asmenybių. Kūrybos įkvėpi-mo šaltinis – aplinka: žmonės, gamtos pasaulis, tėviškė. Mintyse mėgstu anali-zuoti žmonių poelgius įvairiose situaci-jose. Nemėgstu išverstakailių, apsimeté-lių. Taip gimsta miniatiūros...

- Visiems tenka pakliūti į konfliktinę situaciją. Kaip apsiginate nuo piktų žmonių?

- Aš nežinau kitos priemonės, kuri pa-dėtų apsiginti, kaip lankstus protas. Kri-tisku momentu gal ir sunku įrodyti tiesą, pasiekti norimą rezultatą, bet laikas pa-rodo, kas yra kas. Piktų, pavydžių žmo-nių - tik dalelė. Tikiu laiminga pasakų pabaiga: gėris nugali blogi, auksas ir pe-lenuose blizga...

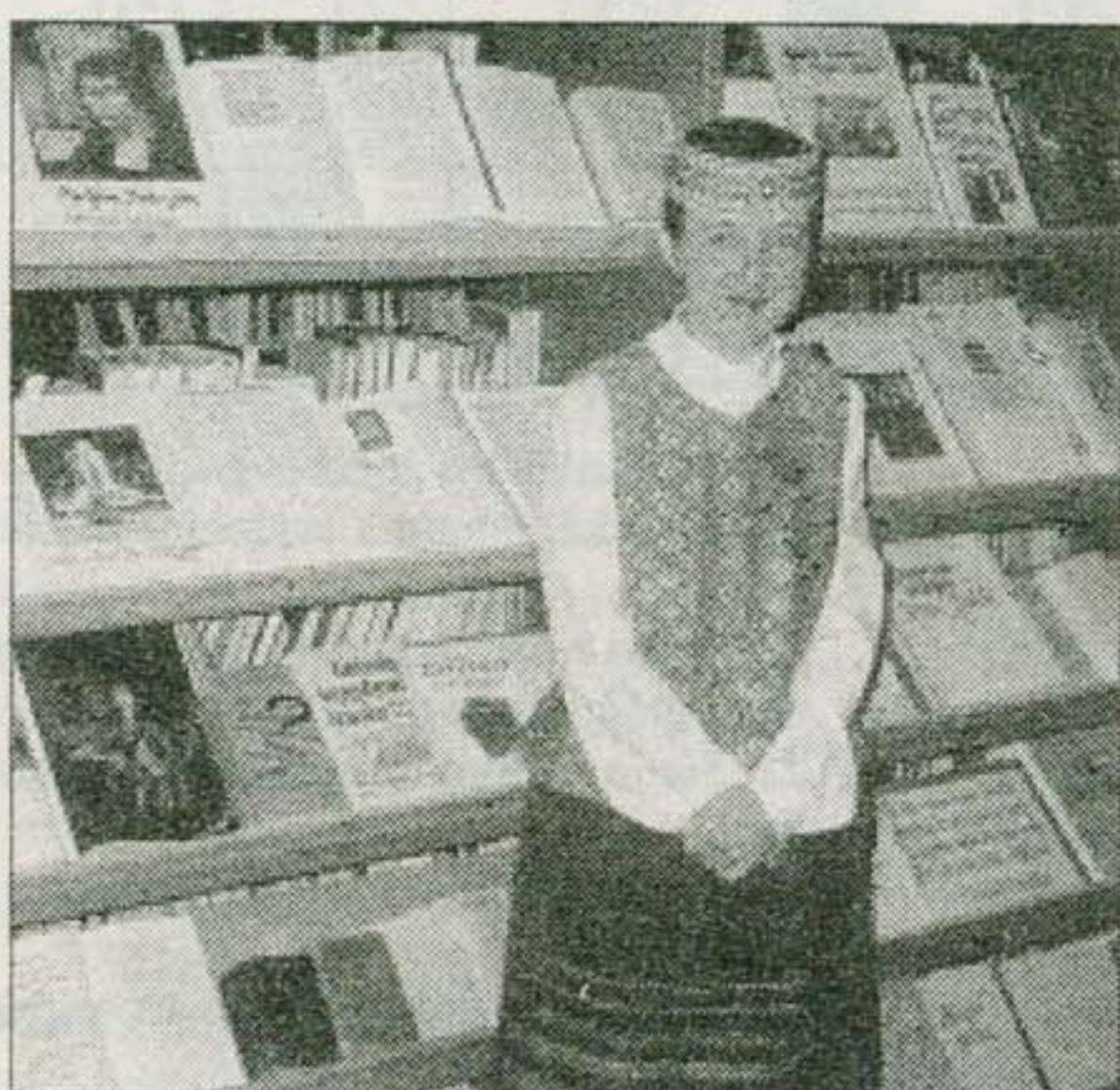
- Jūsų nuomone, su kokiais sunku-mais susiduria moteris, ypač kaime? Juk kaimas jums pažįstamas, ten daž-nai lankotés pas tévus.

- Visais laikais kaimo moteris gyveno sunkiai. Šiandien jai ypač sunku. Manau, kad auginti vaikus kaime ir galvoti apie jų ateitį - visų moterų didelis skaudulys. Kelis hektarus dirbantys tévai ne visada pajégūs išmokslinti savo vaikus.

- Ko norėtum palinkėti "Rokiškio pragiedrulių" skaitytojams?

- Darbas su žmonėmis, aktyvi visuo-meninė veikla diktuoja ir atitinkamus pa-linkėjimus: būkime geresni, nuoširdes-ni, atidesni kito nesékmei, kito kančiai. Priminsiu seną išminties krislelj: "Pasētas gėris sugržta dešimteriopai".

Kalbėjosi Salvinija Kalpokaitė

TECHNOMUZIKOS FESTIVALIS

Neseniai Utenos "Tornado" klube vėl skambėjo technomuzika - vyko šiuolai-kinės šokių muzikos fiesta "Lietuvos di-džėjų festivalis '98". Tai jau antrasis fes-tivalis Utenoje. Iš viso dalyvavo 27 di-džėjai, kurie priklauso Lietuvos didžėjų asociacijai.

Šiame renginyje buvo galima sutikti žmonių ne tik iš Vilniaus, Utenos ar Uk-mergės, bet ir pažįstamų veidų iš Rokiš-ko. Ką tik prasidėjus renginiui, atmo-sfera émė kaisti: skambančios boso par-

tijos priminė plaktukų dūžius, virš mi-nios sklandė prožektorių spinduliai, oras tapo tvankus kaip saunoje. Rankos iškel-tos į viršų, kojos tryplia, o klubai juda pa-gal elektroninės muzikos ritmą. Daugeli "Tornado" lankytojų nustebino didžiu-lis televizorius, kurį stebédami galėjo iš-vysti ne tik radijo stoties "Ultra Vires" ar "Utenos gérimu" reklamas, bet ir da-lyvaujančių didžėjų sugebėjimus, miksa-vimo techniką. Tai ypač palengvino dar-bą vertinimo komisijai, kuriai atstovavo gerai žinomi didžėjai DJ CREMBO, DJ SONIC BOOM BOY... Tiktais vėl antrą festivalio vakarą buvo galima sužinoti, kas iš 27 didžėjų pateko į dešimtuką.

Prasidėjo finalas. Atkritus dar keliems "menininkams", buvo išrinktas penketu-kas, o vėliau ir pagrindinis trejetukas. Nuo to laiko užvirė tikra kova. Vertini-mo komisija, ilgai diskutavusi, nutarė, kad "Lietuvos didžėjų festivalio '98" nu-galėtojas tapo: DJ BROWNIE (Vilnius, MUZIKINIS ANGARAS), DJ BOYZ (Vilnius, INDIGO), DJ MIX (Utena, TORNADO).

Nors šiame renginyje dalyvavo įvai-raus "plauko" žmonių, bet skirtingai ne-gu Rokiškio diskotekose, čia nebuvo né vieno incidento tarp apsraigusių nuo al-koholio šokėjų.

ZERO

TŪKSTANTIS IR VIENA SPECIALYBĖ

Ūkyje darbų niekada nestinga, ūkininkas privalo būti visų galų specialistas. Galima priskaičiuoti tūkstantį, o gal ir daugiau darbų darbelių, kurie ant miesto šaligatvio augusiam atrodys labai tolimi, nors kažkur girdėti, o kaimiečiui, kaimo ūkininkui jie sudaro kasdienybę. Ar sudėtinga, pavyzdžiui, pasodinti bulvę? O patrėsti? O apkaupti, nukasti, per žiemą saugoti? "Ne" pasakys tik tas, kuris niekada nematė augančios bulvės.

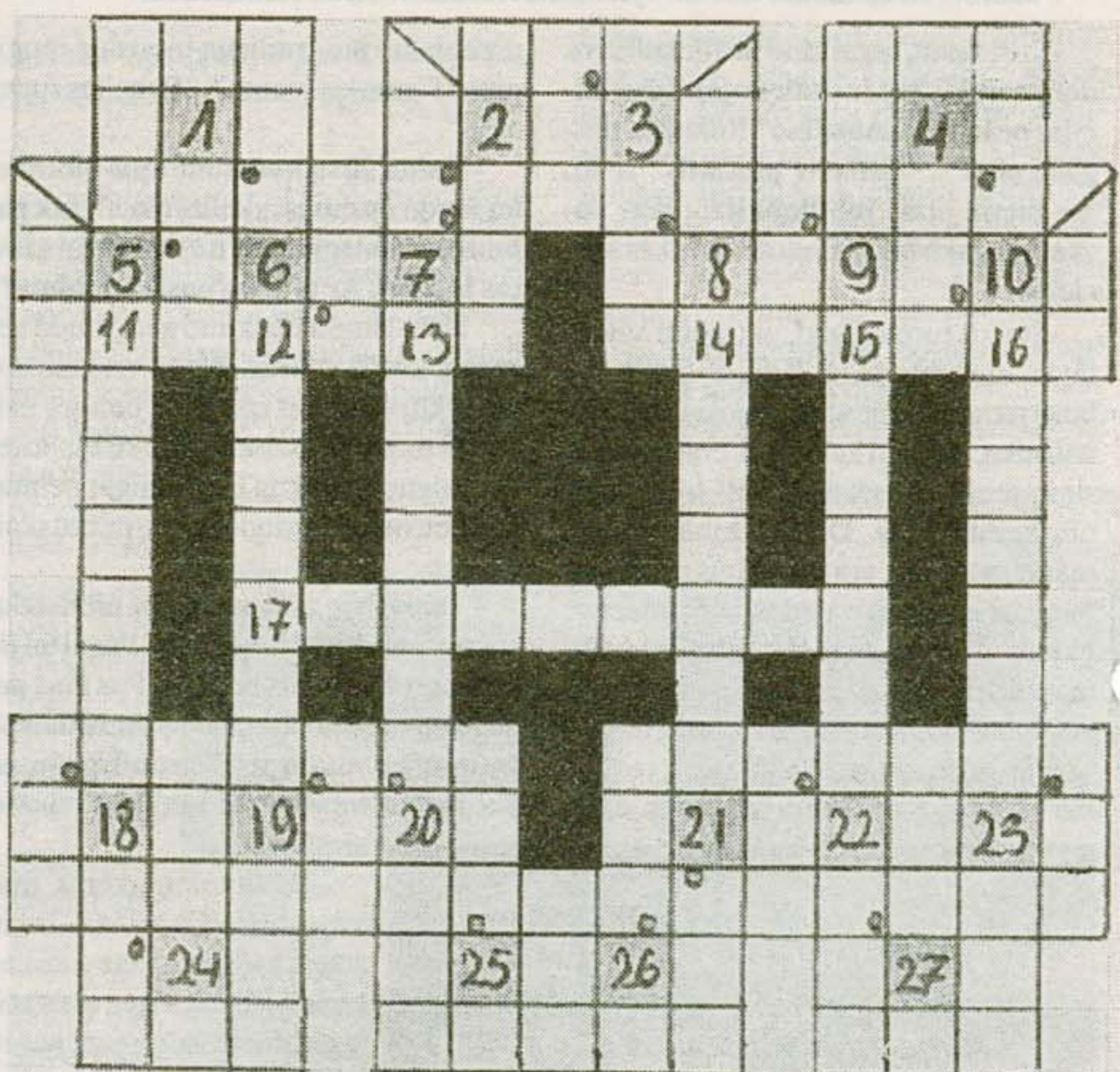
- Sudėtinga ir sunku, - teigia Kazliškio seniūnijos Degenių kaimo ūkininkas Venecijus Jočys, kuriam tie darbai žinomi iš vaikystės, - viskam reikia išmamyti, kiekvienas augalėlis, gyvulys nepakartojamas. Kaimietis – tūkstanties galų meistras.

Tačiau ir prie tūkstanties galų Venecijus Jočys prisdūrė dar vieną – medžio drožėjo. Pragyventų, žinoma, ir be jo, gal net lengviau būtų. Bet, suradęs atliekančią nuo ūkio darbų valandėlę, ima Venecijus į rankas kaltą, peilį, gabalą medžio ir duoda valią savo fantazijai. Praeis viena, dvi tokio laisvalaikio valandos, gal net viso mėnesio – ir išryškėja Lietuvos Vytis, šuoliujantis su aukštai iškeltu kardu, artojėlis, palinkės prie žagrės, ar linksmas kaimo muzikantas. Pirmiausia tą laisvalaikio kūrinį įvertins žmona Nijolė, sūnus, dukrelės, gal kaimynas, o paskui gal ir Rokiškio krašto muziejaus ar kitos parodos lankytojas.

Paskutinę savo drožinių ekspoziciją Degenių kaimo ūkininkas Venecijus Jočys surengė visai neseniai – rajono žemdirbių šventėje, kuri vyko Rokiškio teatro rūmuose.

Stasys Varneckas
Autoriaus nuotrauka

KRYŽIAŽODIS

Pagaliai krodžio rodyklė:

1. Viduriniai amžiai Prancūzijoje – sunksiai ginkluotas raitelis.
2. Ką nors parduodanti moteris.
4. Ilga siaura juosta.
7. Daiktas galvai padėti atsigulus.
8. Kraujagyslė, kuria teka kraujas iš širdies į periferiją.
19. Akimis apmetamas plotas.
20. Kryžius su užlaužtais galais.
23. Vištinių šeimos stambiausias miškų paukštis.
24. Netekti, nustoti.
26. Kentėjimo jausmas.
27. Labai ketas akmuo.

Prieš laikrodžio rodyklė:

1. Prietaisas vėjo krypčiai rodyti.
5. Riebalai, gaunami iš avii vilnų.
6. Vasarą ir žiemą žaliuojančios.
9. Indas, išlaikantis viduje vienodą temperatūrą.

10. Klaidinančios žodinės gudrybės.
18. Kojomis minama susiekimo priemonė.
21. Kurio nors statinio metaliniai arba mediniai griauciai.
22. Šieno ir šiaudų mišinys gyvuliams šerti.
25. Tiriamas žiūrint.

Vertikaliai:

11. Švelnus, su šilko plaukeliais audeklas.
12. Styginis instrumentas.
13. Žodžio "linksma" antonimas.
14. Iškalbingumas, retorika.
15. "1844 m. ekonomijos – filosofijos rankraščių" autorius.
16. Fizikos mokslų specialistas.

Horizontaliai:

17. Žmogėdra.
3. Ausis 4. Lėšos 7. Lapas 9. Rūta 10. Bėda 12. Rūmai 13. Eismas 14. Laikas 15. Dušas 21. Vaikaitis 23. Niekas 24. Pelnas 25. Kinivarpa 26. Saikas 27. Sutkai 28. Žvirgždas 33. Kinas 34. Ruletė 35. Kolona 36. Plukė 37. Urna 38. Guma 39. Actas

Sudarė Vaida Pranskūnaitė

Kryžiažodžio, spausdinto 60-me numeryje, atsakymai:

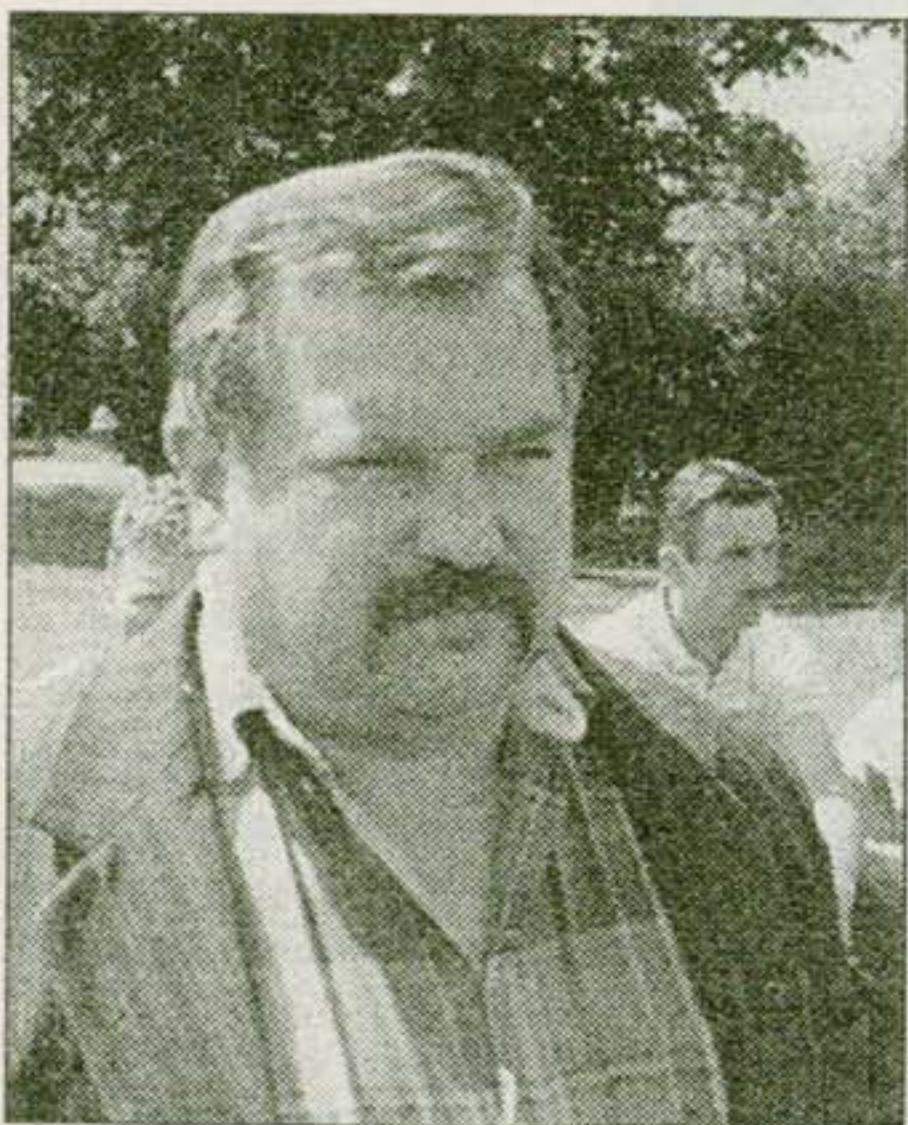
Vertikaliai:

1. Lašta 2. Delta 5. Borisas 6. Blankas 8. Utena 11. Lysvė 16. Minusas 17. Kaniava 18. Lieptas 19. Mistika 20. Sakai 22. Medus 29. Maras 30. Maltuvė 31. Blokada 32. Kraata 40. Cista 41. Aušra.

Horizontaliai:

3. Ausis 4. Lėšos 7. Lapas 9. Rūta 10. Bėda 12. Rūmai 13. Eismas 14. Laikas 15. Dušas 21. Vaikaitis 23. Niekas 24. Pelnas 25. Kinivarpa 26. Saikas 27. Sutkai 28. Žvirgždas 33. Kinas 34. Ruletė 35. Kolona 36. Plukė 37. Urna 38. Guma 39. Actas

Jaunių žaidynėms finišuojant

Baigiasi Lietuvos jaunių žaidynės. Rokiškio sporto mokyklos merginų komanda (trenerė Virginija Makutienė) šį sekmadienį Vilniuje žaidžia paskutiniąsias finalinio etapo žaidynes su Marijampolės penketuku. Sėkmės aivėjū mūsičkės užimtų penktąją vietą.

Apie tai, kaip rokiškėnams klostesi įvairiose jaunių žaidynių varžybose, kalbėjausi su rajono kūno kul-

tūros ir sporto centro direktoriumi Augučiu KRIUKELIU.

Direktorius sakė, kad žaidynėse miestų ir rajonų komandos buvo suskirstytos į grupes pagal gyventojų skaičių. Rokiškėnai rungtyniavo ketvirtąje grupėje, kurioje iš viso buvo 12 – kos rajonų ir Marijampolės miesto sportininkai. Kol kas rokiškėnai yra grupės lyderiai, 0,5 taško nuo jų atsilieka marijampoliečiai. Anot A.Kriukelio, jei žaidynių programoje būtų ledo ritulys, mūsičkai, be jokios abejonių, užimtų galutinę pirmąją vietą. Dabar gi tekėnusileisti Suvalkijos atstovams, kurių vaikinai geriau pasirodė krepšinio aikštelyje, be to, žaidynėse dalyvavo net dvi jų merginų komandas.

Palyginus ketvirtąje ir kitose grupėse rajonų ir miestų surinktus taškus, Rokiškio sportininkus kol kas lenkia tik Alytaus ir Visagino miestų žaidynių dalyviai.

Direktorius sakė, kad paskutiniųsios krepšinio varžybos "mums ypač svarbios psichologiškai".

PENKIOS PRIZININKĖS

Panevėžyje vyko Lietuvos moksleivių dziudo pirmenybės, kuriose dalyvavo daugiau kaip 20 Rokiškio sporto mokyklos trenerės Gitos Čečienės auklėtiniai. Net penkios mergaitės tapo pirmenybių prizininkėmis.

Antrąsias vietas užėmė Vaiva Saulytė ir Justina Baltrūnaitė, rungtyniusios svorio kategorijoje iki 32 ir 44 kg. Pastarojoje svorio kategorijoje trečiąją vietą iškovojo Vaida Bunevičiūtė. Laura Vaštakaitė (iki 36 kg) bei Rasa Tuškaitė (iki 57 kg) taip pat buvo trečios.

PIRMOJI PERGALĖ

Prasidėjo Panevėžio apskrities vyrų krepšinio čempionatas. Jame dalyvauja 10 komandų. Pirmose rungtynėse "Rokiškio sūrio" penketukas rezultatu 104:75 sutriuškino Pasvalio "Pasvalio" komandą.

Čempionatas vyks dviem ratais. Finalines varžybas kitų metų vasarą numatoma surengti Rokiškyje.

- Tai būtų didelė šventė, - sakė rokiškėnų komandos vyriausasis treneris Valdemaras Makutėnas. - Aišku, nestigtų ir rūpesčių, nes į tokias varžybas atvyksta apskrities valdžia, kiti svečiai.

ŠIANDIEN...

...sunkiaatlečiai, vadovaujami
no Aleksiejaus, išvyksta į Lietuvos
jaunimo čempionatą Šilutėje.

...trenerio Romualdo Juknos
šachmatininkai, pavasarį Panevėžyje
tapę apskrities čempionais, pradeda
kovas Lietuvos komandinėse
pirmenybėse.

Vygandas Pranskūnas
Autoriaus nuotrauka

TAIKLŪS ANTANO JAKUČIONIO ŠAULIAI

Biržuose vyko Lietuvos moksleivių kulkinio šaudymo finalinės varžybos. Rokiškio sporto mokyklos trenerio Antano Jakučionio auklėtinis Aurimas Galinis, pistoletu šaudydamas pratime 40 šūvių iš 50 metrų, užėmė antrąją vietą. Jis surinko 319 taškų iš 400 galimų. Pratime MP – 7 (greitošauda) Aurimas buvo trečias- 527 taškai.

* * *

Gerais A.Jakučionio auklėtiniai pa-
sirodė ir Rokiškyje vykusiose varžybo-

se tarp vienos bei Biržų šaulių. Prati-
me MP – 1 (10 iškaitinių šūvių iš 25
m) nugalėjo Arvydas Bražiūnas – 72
taškai. Tarp mergaičių antra buvo Rita
Navikaitė, trečia – Vilma Dagytė.

Pratime MP – 7 pirmavo Aurimas
Galinis – 263 taškai. Atsilikęs pen-
kiaisiais taškais antrąją vietą užėmė Min-
daugas Valeika. Aurimas nugalėjo ir
pratime MP – 3, surinkęs 230 taškų.

PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22
4820 Rokiškis.

Tel./Faks. 5 13 54
e-mail:

pragiedruliai@post.omnitel.net

Leidėjas UAB "Rokiškio
pragiedruliai"

Indeksas 424.

2 spaudos lankai.

Laikraštis leidžiamas
antradieniais ir
penktadieniais

Tiražas 5990 egz.

Redaktorius
Vygandas Pranskūnas

Tel. 51532

Korektoriė

Rasa Čižauskienė

Leidybos centras:

Jolita Kaškevičienė,

Robertas Uldukis

Autoriai atsako už pa-
teiktus faktus ir kitą infor-
maciją.

Redakcija už reklamos ir
skelbimų turinį neatsako.

Skelbimai ir prenu-
merata redakcijoje pri-
imami darbo dienomis.

Kas gražu, atsileips, kas
teisinga, nemirs, nors vande-
nim, kalnais apklotum.

Vaižgantas

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų laikraštis

1998 m. spalio 23 d. penktadienis. Nr. 62. Kaina 0,80 Lt.

JUOZO TUMO - VAIŽGANTO VIDURINEI MOKYKLAI - 80

**GERBIAMI
MOKYTOJAI
IR MOKINIAI!**

Rokiškio rajono savivaldybės
Švietimo tarnyba sveikina buvu-
sią ir dabartinę Rokiškio Juozo
Tumo - Vaižganto vidurinės mo-
kyklos bendruomenę 80 - mečio
proga.

Tegu šventės dieną kiekviename
žingsnyje Jus lydi neramioji
mokyklinė Mūza.

Švietimo tarnybos vardu
Rimantas Šinkūnas

SPORTAS

Kol kas - šešti

Mūsų skaitytojus domina, kokią vietą Lietuvos vyrų krepšinio B lygoje dabar užima "Rokiškio sūrio" komanda. Skelbiame turnyro lentelę (penketukai žaidė po 8 rungtynes).

	Pergalės	Pralaimėjimai	Taškai
Druskininkų "Tobis"	7	1	15
Švenčionėlių "Rida"	7	1	15
Prienų "Sporto mokykla"	6	2	14
Kauno "Politechnika"	4	4	12
Vilniaus "Destata - Universitetas"	4	4	12
Rokiškio "Rokiškio sūris"	3	5	11
Marijampolės "Sūduva"	1	7	9
Vilniaus "Šiluma"	0	8	8

AUTOKROSO TRASOSE

Telšiuose vyko Baltijos šalių auto-
mobilių kroso čempionatas. Rokiškie-
tis Algirdas Aleksiejus, važiavęs 1600
kub. cm bagiu, užėmė ketvirtą vietą.

Šiemet jis dalyvavo ir Europos pirmenybėse. Susumavus rezultatus,
A.Aleksiejui atiteko septyniolikta vieta.

*Metrologijos tarnyba pranešė,
kad spalio 25 d. 3 val. ryto
laikrodžių rodykles reikės pasukti
1 val. atgal.*